

IKOT MOSES KE IKOT EMI ASAKDE IKAÑ

Exodus 3:1-22

QYQHỌ UKPEP-ÑKPỌ 48

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Koro Abasi mituaha mkpofioḱ ibañā enọ ye ikot Esie” (Ñwed Mbon Rome 11:29).

I Abasi Ayarade Idem Esie Qnọ Moses

- 1 Moses ọbọk mme ufene Jethro ke mben Obot Sinai, Exodus 3:1; Genesis 39:1-6, 22, 23; 1 Samuel 16:19-23; Ñwed Mbon Galatia 1:17
- 2 Abasi owut Idem ke ikañ emi asakde ke ikot, onyūñ edemere udọñ Moses, Exodus 3:2, 3; Luke 19:2, 3; John 1:46
- 3 Udọñ eke Moses enyenede ke Abasi ndiyarade odudu Esie, ọnọ Abasi ifet ndikot enye, Exodus 3:4; John 1:47-49
- 4 Abasi ayarade Idem Esie ọnọ Moses onyūñ esin udọñ uteñe Abasi ke esit esie, Exodus 3:5, 6; Joshua 5:13-15; Daniel 10:8, 9; Eriyarare 1:17

II Abasi Ayarade Mme Uduak Esie Qnọ Moses

- 1 Abasi ayarade ima Esie ọnọ Nditọ Israel: Enye ama **okut**; ama **okop**; ama **ọdiọñ**; ama onyūñ **ọsuhọre edi**, Exodus 3:7, 8; Psalm 139:1-12; Genesis 18:21
- 2 Abasi ayarade mme uduak Esie ke abañā nditọ Hebrew, Exodus 3:9, 10; Utom Mme Apostle 7:29-35

III Abasi Ayarade Nsinsi Odudu Esie Qnọ Moses

- 1 Moses eteñ ke abañā akwa mbiomo oro, okut unana ukeme esie, Exodus 3:11
- 2 Abasi ọsọñọ ñka-iso ima ye ukpeme ke idem Moses, Exodus 3:12; Jeremiah 1:7, 8
- 3 Moses ebeñe Abasi odudu ndien Abasi ayarade enyiñ Esie nte Enye emi odude ke nsinsi, Exodus 3:13-15; Isaiah 6:1-5; Mark 12:26, 27

IV Ñtọñọ Utom Ye Mme Item Emi Abasi Qnọde Moses

- 1 Ewut Moses utom esie ke nde ke nde, Exodus 3:16, 17; Utom Mme Apostle 26:15-18; Psalm 103:7
- 2 Edọhọ Moses aka ke iso Pharaoh, Exodus 3:18
- 3 Abasi ebem iso ọtọt Moses abañā ñsọñ-esit Pharaoh, onyūñ anam enye ọfiok nte edifakde Israel, Exodus 3:19-22; Isaiah 6:9, 10.

SE EKPEPDE EBAÑA

Nnyin imokut Moses idahaemi, ada-usuñ Israel ke ini iso, nte ekpemedede ufene ete-añwan esie Jethro ke mben Obot Sinai, emi ekedi akpatre idaha ke ukpep-ñkpọ eke Moses ọkọbọde ke ubọk Abasi.

Owo kiet ama etiñ ini kiet ete, “Ọwọrọ etop owo enyene ndibem iso nnyene mfina mbemiso enye ọwọrọ ada;” ndien nnyin imokut ite ke edi ata akpanikọ, mmọ emi Abasi oyomde ndida nnam utom enyene ndibem iso mbiat ini ke ndibe ebiet ye Abasi ndusuk ini ke “mme itie wilderness ye desert” ndusuk ke mme ebiet mfuhọ ye afanikọñ, ye ndusuk ke ebiet akwa ubiak ye ọkpọsọñ ekikere. Mme ini ukpep-ñkpọ emi edi kiet ke otu mme uduak Abasi ndida nnyin ñkpere Idem-Esie; edi ke ediwak ini mme ñkpọ emi esim nnyin oto ke ndue-idem, nsọp-ukot, mmem-idem me unana iwuk ke ñkañ nnyin.

Ke ñkañ Moses, ekeme ndidi ini emi okosim enye oto ke enye ndinyek idem nsọp ñkanam se enye ekekerede ete ekedi uduak Abasi ọnọ enye. Enye okokut nte ekefikde eyen-ete esie kiet ndien sia enye emi ekefikde mikekemeke ndiñwam idemesie, Moses ama akabare osio usiene ke idemesie. Ndusuk enye ama ekere ete ke imọ iyeda utọ usuñ oro isio usiene kpukpru ufik emi ekefikde nditọ-ete esie inyūñ isio mmọ ke itie ufin ifep. Edi emi ikedighe usuñ nte Abasi okoyomde enam, ikonyuñ idighe ekem ini Abasi. Abasi okoyom ndifak mmọ mbe ke ido eke baba owo kiet midibọhọ ubọñ me ukpono ke esit. Abasi okoyom ikot Esie ekpono enyūñ eteñe Enye; man ekpep mmọ edu-ukpono emi, Enye akaduak ndida ọkpọsọñ Ubọk Esie nsio mmọ.

Ikot Moses ekedi ata eti. Enye ama abak enyene mme udọñ Abasi ke esit esie, emi akanam enye ọsọp ndiyere ikot emi. Edi nnyekidem ndinyene ukpono nto nditọ-ete esie ama anam enye anana ukeme ndiñwam mmọ ke ini oro. Ke ini ibemde Abasi iso, kpa ke ñkpọ eke nnyin itimde ifiok ite edi uduak Abasi, mbon efen iditimke ikut ikot eke Abasi okotde nnyin. Edi ke ini nnyin ibetde Abasi anam kpukpru uduak Esie ke nde ke nde onyūñ onim

nnyin ke ebiet eke Enye otimde ebeñe nnyin, kpukpru owo eyekut ubok Abasi ke edinam emi eyenyuñ ekpono nnyin.

Ediwut emi Abasi okowutde Idem-Esie ke ikot emi asakde ikañ ekedi ñkpọ ndiyarade ñwut Moses nte ke edi Abasi okokot enye, eyenyuñ odu ye enye kpukpru ini. Ekeme nditiñ mbaña emi ke otu nditọ Israel ke mme nsio-nsio ini ukut ye ukọbọ, ke esit ikañ, edi ikañ itaha mmọ. Okonyuñ edi idiọñọ emi adade ọnọ ufok-Abasi ñko emi ke ediwak ini ekutde ukọbọ ke ubok mme asua, enyuñ edude ke ufot mfut mkpa edi ikpaha. Ke usuñ efen ekedi idiọñọ, emi adade ọnọ kpukpru mme anditiene-Christ, ekut ukọbọ edi Abasi ikpọñke mmọ; esio eduok, edi iwotke, esaña ke ufot ikañ, edi ikañ itaha.

Ke ini Moses okokutde ikot emi asakde ikañ, enye ama ọwọñọde ndise se itibede. Ewet uto eke nnyin midioñọke enyiñ esie ada ndise emi esin ke ediye usem ntem:

**“Ekut ko ke akpa utatan,
Ada nte ikpọñ eyen,
Enye oyo nte anana ekikere,
Anyan eto nkukim kiet ke asak ikañ,
Ke ọdọdọk ke ọsọsuhọre edi itaha eto:
Anie mikpọwọñkọre ida ise?”**

**“Do ke mben akwa obot emi ikọñ ọyọhọde,
Ye esit eke enyenede iwuk,
Ekpemerọñ etiñ ikọ ye Abasi nsan-nsan.
Ndien nte enye etiñde ke otoro Abasi”**

Enye emi emekde “ndibiom ukut ye ikot Abasi, akan ndidia inemesit idiok-ñkpọ ke ekpri ini: enye onyuñ abat esuene Christ nte inyene eke okponde akan ñkpọ-uto Egypt,” ama efre abaña utom edikpeme ñkpri erọñ ifañ onyuñ ọwọñọre enyin esie ese Abasi. Ndien sia enye akanamde ntem, Abasi ama ekeme nditiñ ikọ ye enye onyuñ okot enye ndinam ata akpan utom. Owo ifañ ke otu nnyin etaba uwak edidiọñ eke Abasi ọkpọñọde ke nditre “ndiwọñọre nse” ke ini Abasi asañade ekpere!

Abasi ke Idem-Esie ọkpọñ ediyarare emi ke ini Enye okowutde Idem ke edeme ikañ. Ebiet eke Abasi ododu, owo enyene ndikpono Enye do. Moses ama ọbọ uyo ndisioño ikpa-ukot mfep ke ukot esie ke iso Abasi: Okpọsọñ Abasi, Akwa Jehovah Abasi, Ami Ndodu! Ke ukem ido emi, Joshua ñko ama okpono Abasi ke ini enye okosobode ye Qbọñ ke una-isọñ emi esede Jericho.

Utom emi ekenọde Moses ekedi akwa utom. Uwak ñkpọ oyomo-nsia ema esine ke utom emi, ndien ekenenere ọkọñọ ke enye emi Abasi ekemekde nte andidida ikot Esie usuñ nsim Isọñ Eñwọñọ. Owo ikemeke ndibiom Moses ikpe ke ini ọdọhọde ete “Ami ndi anie?” Ke ini Abasi okotde owo esin ke idaha utom Esie, inaha enye ekere ete imenyene ukeme ke idem imọ. Ke obukidem, owo efehe ọkpọñ oruk utom eke okponde ntre. Paul Apostle ama etiñ abaña ikot esie ete, “Utom oro obiomo mi ke idem nte ñkpọ eke nnyenede ndinam; koro idifonke fọn inọ mi edieke mme-ñkworọke Gospel” (1 Ñwed Corinth 9:16). Edi ikot Abasi asaña ye ukeme Esie; ndien ke enọde uyo, odudu ye ifiok edu ñko.

Akwa ndọnesit ye ñsọñọ-idem ema edu ke iborọ eke Abasi ọkpọñọde Moses. “Nditreke ndidu ye afo.” Oro ọkọwọrọ ndien ete ke Moses edidi asaña-utom, idighe ete-ufok. Ọkọwọrọ ete ke utom oro eyekut unen, ndien mfọn ye odudu idinanake. Okonyuñ ọwọrọ ete okposuk edi nte Pharaoh edisinde ebeñe emi, enye eyekpañ utọñ ọnọ Moses. Edi didie utibe-ñkpọ ndinyene oruk eñwọñọ emi ke ini nnyin ikade ndiñwana ye mme asua edinen ido! “Nditreke ndidu ye afo” edi ikọ ñsọñọ-idem ke ini ekpetiede nte usuñ iduhe ndisaña mbe, edi odudu ke ini ekọñ ọsọñde, onyuñ edi erikan “ke ini usua odukde nte akpa mmọñ.”

Odu ndusuk itie ke Ikọ Abasi emi mbon mfaña ke ediwak ini ekoidekoi esin ndifiok, emi mmọ enyuñ emende mfaña edori nte ke Abasi idighe edinen. Kiet ke otu mme itie emi edi mme akpatre ufañ emi edude ke ukpep-ñkpọ nnyin emi. Abasi ama ọsọp eteme Moses ke ibio-ibio usuñ, nte edifakde nditọ Israel, ama onyuñ etiñ ete ke mmọ eyebuot nditọ Egypt ñkpọ ndien oto ke edinam emi, mmọ eyebiat idut Egypt. Mmọ emi minimke ke akpanikọ ebat edinam emi nte ñkpọ nsahi, etiñ ete ke ekenam nditọ Egypt eke mikeduehe, ebọ ufen oto ke idiok itọñ ye mme ewuhọ emi eketode ndiọ mme andikara mmọ emi ndusuk nditọ Egypt ke idem mmọ ekebode ufen ke ubok mmọ.

Edi ufañ iduhe inọ mfaña. Nditọ Israel ekekara idem mmọ, edi mbon Egypt ekenam mmọ ekabare edi ifin, koro mmọ ekenyenede ndik ke abaña editot emi nditọ Israel eketotde, sia mmọ ekenyuñ ekamade nditọ Israel ison ekom. Mmọ enam nditọ Israel enam utom emi mmọ mikọbọhọ utip, ikonyuñ inọhọ mmọ ñkpọ utom ndida nnam

utom oro ke ndusuk ini, onyũ òkòrò ye ndiwot nsek-nditò iren mmò. Owo ekededi ke isòñ Egypt emi okokutde ufòn oto ukut nditò Israel ekpenyene ndinò mmò ñkpò eyen utom.

Nnen-nnen edikabare ikò emi **buòt**, nte etin̄de mi, eyemen mfina emi efep. Emi otim òwòrò **ndibup**, **ndibeñe**, me **ndiyom**. Abasi òkòdòhò nditò Israel eyom se ikedide nnen-nnen utip ke kpukpru utom emi mmò ekenamde, ekenyũ enam ke ukem spirit oro, ndien nditò Israel me nditò Egypt ikebatke oro nte ebuòt. Ekedi udeme mmò sia akanade nte mmò ema edot ndibò se ikande oro. Edieke ekpekenamde ibat ke ini nditò Israel ekewòròde ke Egypt, nditò Egypt ekpesuk enyeyene ñkpò ndikpe. Abasi ama onyime nditò Israel ebò utip ke usũ emi.

MME MBUME

- 1 Moses okodu ke mmòñ ke ini enye okokopde ikot Abasi?
- 2 Nso ke Moses akanam ke ini oro?
- 3 Ewe nditò Abasi efen ekebe ke ukpep-ñkpò Abasi ntem, mbemiso Abasi otim ada mmò anam utom?
- 4 Nso utibe eriyarare ke Abasi akada anam Moses òwòñòre òkpòñ mme utom usen esie?
- 5 Nso ke Moses akanam ke ini enye òkòfiòkde ete ke Abasi eketiñ mme utom usen esie?
- 6 Ke ini Abasi eketin̄de ònò Moses se enye ekenyenede ndinam, nso ke Moses òkòbòrò?
- 7 Nte Moses ama enen ke se enye eketin̄de, ndien nso ibòrò ke Abasi òkònò enye?
- 8 Abasi akayarade Idem-Esie ke nso utò enyiñ ke ini emi?
- 9 Utibe enyiñ emi akana ayarare nso ònò Moses ke mme isua eke editienede?
- 10 Tin̄ se ikedide uduak Abasi ke abañà Israel, nte Abasi eketin̄de onò Moses.